A°. 1852. Opregte Vrijdagsche N°. 22[illegible]

HAARLEMSCHE COURANT

van 24 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 21 September.

Volgens een onzer dagbladen, zijn hier ter stede, van den 3den September tot heden, weinig meer dan 30 personen door de cholera aangetast geworden, en heerscht derhalve die ziekte tot dus verre niet sterk. Ervaren geneeskundigen meenen, dat men in dit jaargetijde geene belangrijke verbreiding der kwaal te duchten heeft, en deze meening wordt reeds in zoo verre bevestigd, dat er in de ziektegevallen geene vermeerdering wordt waargenomen. Het hoogste aantal der personen, die op éénen dag zijn aangetast, beloopt niet meer dan vier. Ook in Stettin heeft de ziekte zich vertoond, doch in geringe mate.

FRANKFORT, 21 September.

[*Uit bijzondere berigten.*] In brieven uit Berlijn, hier ter stede ontvangen, wordt gemeld, dat men in die hoofdstad zich meende te mogen vleijen, dat de gemagtigden der gecoaliseerde Staten weder tot de conferentien over de vernieuwing van het Tolverbond zouden worden toegelaten, indien zij zich ten aanzien van het verzuim, ter zake van het niet op den 15den September indienen van het van hen verlangde antwoord, op de eene of andere wijze wilden verschoonen. Hier ter stede, immers in de kringen, in welke de oostenrijksche staatkunde bijval vindt, wordt dit in twijfel getrokken, en is men van oordeel, dat, al wilde men van de pruissische zijde daartoe overgaan, de genoemde Staten zich door het besluit der pruissische Regering van den 17den September te zeer gekrenkt gevoelen, dan dat zij tot het besluit zouden willen komen, om op deze wijze eenig blijk van toenadering tot Pruissen te geven.

De aandacht is thans meer op Munchen, dan op Berlijn gevestigd. Men verwacht in Berlijn wel, dat Hanover en de overige Staten van het Steuerverein zich aan Pruissen zullen houden, maar zoolang daarvan niet is gebleken, is dit nog niet zeker te achten, en het zal aan geene pogingen ontbreken, om bij de Regering van Hanover te bewerken, dat zij zich ten minste niet al te spoedig en te onbepaald met Pruissen vereenige.

De prins *v. Schwarzenburg*, aartsbisschop van Praag, bevindt zich binnen deze stad. Men verzekert, dat hij aan een dringend verzoek van den portugeschen pretendent *D. Miguel*, om dezen te Langensbold een bezoek te geven, heeft voldaan.

Het baart eenig opzien, dat in het jongste boekwerk van den pruissischen generaal *v. Radowitz*, welke door Z. M. den Koning van Pruissen onlangs weder in dienst hersteld en op een onafhankelijk standpunt geplaatst is, het beginsel doorstraalt, dat het aan Pruissen toekomt, om, met behulp van eene zeer gematigde en gewijzigde democratie, het hoogste woord in Duitschland te voeren.

VAN DEN RIJN, 22 September.

Brieven uit Munchen van den 19den melden, dat de gemagtigden van de gecoaliseerde Staten dien dag weder eene bijeenkomst hadden gehad, en door den presiderenden minister *v. d. Porfdten* op eenen te hunner eer aangerigten maaltijd waren genoodigd geworden.

Men verzekert, en welligt niet zonder grond, dat de toegeeflijkheid der pruissische Regering, ten aanzien der vorderingen van de Coalitie, en het telken reize uitstellen van het nemen van eenig beslissend besluit, ook in Pruissen bij al de partijen het denkbeeld had doen geboren worden, dat het der genoemde Regering geenszins ernst was, om bij hare herhaaldelijk uitgevaardigde verklaringen te volharden; — dat daardoor eene zekere moedeloosheid was ontstaan, en dat deze niet weinig was vermeerderd, toen de pruissische gemagtigden, op den 15den September van de gecoaliseerde gemagtigden vernemende, dat zij, bij gebrek aan genoegzame instructien, niet bij magte waren, om het van hen verlangde en verwachte antwoord intedienen, de vergadering hadden verlaten, zonder dadelijk daarop te verklaren, dat alsnu de verdere onderhandelingen ten minste als geschorst moesten worden beschouwd. Deze moedeloosheid is echter, ten gevolge van het besluit van den 17den, door eene algemeene tevredenheid gevolgd, ofschoon men ook in Pruissen erkent, dat, zoolang Hanover en de overige noordduitsche bondgenooten zich niet bepaaldelijk hebben verklaard, het pleit nog niet als voldongen kan worden aangemerkt.

Ook onder de bevolkingen van de gecoaliseerde Staten schijnt men op de toegeeflijkheid van Pruissen te hebben gerekend, en heeft, vermits door het eindigen van het Tolverbond, ook onder dezelve vele en voorname stoffelijke belangen zouden worden gekrenkt, het bedoelde besluit hier en daar nogal bekommering gebaard, waarvan de onderscheidene Regeringen weldra de gevolgen zullen ontwaren.

Intusschen leest men, betreffende het genoemde besluit, in een zeer geacht dagblad uit het zuiden van Duitschland de volgende opmerkingen: „ De verklaring is de maatregel, welken zij betreft, is slechts eene voorloopige. Bedriegt men zich niet geheel en al, dan zal de tegenstelling der beide standpunten eerlang daartoe leiden, dat de Regeringen van het Verbond van Darmstadt aan de eene, en Pruissen met zijne bondgenooten aan de andere zijde, niet verder in Berlijn met elkander zullen onderhandelen. Dan blijft voor de voorstanders van het Tolverbond, die in het behoud van hetzelve alleen de mogelijkheid hebben meenen te ontwaren, om eenmaal tot een algemeen duitsch Tolverbond te geraken, nog *een* grond van hoop over: — deze, namelijk, dat de conferentien over de tolregten, met deelneming van Hanover, in Weenen zullen hervat worden, en dat het alzoo zal gelukken, om eene brug van Weenen naar Berlijn te bouwen, vermits het aanleggen eener brug van de Spree naar den Donau deels mislukt, deels versmaad is geworden. Het tijdsverloop voor het eindigen van het nog bestaande Tol-verbond geeft daartoe eene ruimte, die, zoo wij hopen, door geene der partijen ongebruikt zal gelaten worden. Het welgezinde gedeelte der openbare drukpers moge, met het oog op het geheel en op de toekomst, gedurende dien tijd het zijne aanwenden, om bevrediging en verzoening te bevorderen, in stede van, gelijk thans door de uiterste partijen geschiedt, vergift in de wonden te brengen en zegeliederen over de splitsing aanteheffen, alsof het mogelijk ware om langs dien weg eene duurzame zegepraal te behalen."

— De telegraaf berigt uit Weenen, dat voor de laatste geldleening van 80 millioenen, ten behoeve van Oostenrijk, voor meer dan 100 millioenen is ingeschreven, terwijl het bedrag der inschrijvingen van sommige Kroonlanden nog niet bekend was geworden; — weshalve er in de daad eene vermindering der ingeschrevene sommen zoude moeten plaats hebben.

PARIJS, 21 September.

Het hoofd-onderwerp der gesprekken van den dag is de belangrijke aanspraak, waarmede de Prins-Voorzitter het ruiter-standbeeld des Keizers te Lyon heeft ingehuldigd. De geheele aanspraak luidt als volgt:

„ Lyonnezen! Uwe stad heeft zich steeds onderscheiden door gewigtige gebeurtenissen, welke in een onmiddelijk verband hebben gestaan met de merkwaardigste tijdperken van het leven des Keizers. Gij hebt hem als Consul begroet, toen hij zich gereed maakte om aan de overzijde van het gebergte nieuwe lauweren te plukken; gij hebt hem daarna als oppermagtigen Keizer begroet, en nadat Europa hem op een eiland had verbannen, hebt gij hem op nieuw, in het jaar 1815, onder de eersten als Keizer gehuldigd.

„ Thans onderscheidt uwe stad zich alweder, nademaal zij het eerst een standbeeld ter eere des Keizers heeft opgerigt. Deze daad heeft eene beteekenis. Men rigt geene ruiter-standbeelden op dan ter eere van Souvereinen, die geregeerd hebben; op dien grond hebben de Regeringen, welke de mijne zijn voorafgegaan, altijd geweigerd een gezag te huldigen, welks wettigheid zij niet wilden erkennen.

„ En toch, wie was meer wettig met het gezag bekleed dan de Keizer, die driemalen door het volk is gekozen, door het hoofd der godsdienst kerkelijk is gewijd, en erkend is geworden door al de mogendheden van het vaste land van Europa, welke zich daarna aan hem hebben verbonden, sommige door de banden der diplomatie, andere door de banden van het bloed.

„ De Keizer was de overgang tusschen twee tijdperken, die lijnregt tegen elkander overstonden. Hij maakte een einde aan het oude regerings-stelsel, doch voerde naderhand weder al de voordeelen van dat stelsel in. Hij doodde den omwentelings-geest, terwijl hij allerwegen de volkeren in het genot stelde der zegeningen van diezelfde omwenteling. Daaraan is het toeteschrijven, dat degenen, welke hem van den troon hebben gestoten, weldra berouw hebben gehad over hunne zegepraal. Wat diegenen aangaat, welke hem hebben verdedigd, deze hebben zijnen val innig betreurd; het is wel niet noodig, dat ik hierop uwe aandacht vestige.

„ Een gevolg van dit alles is geweest, dat zoodra het volk in de gelegenheid werd gesteld om vrijelijk eene keuze te doen, het de oogen heeft gevestigd op den erfgenaam van *Napoleon*. Uit dien hoofde weergalmt thans als uit eenen mond, van Parijs tot Lyon, overal waar ik ben doorgetrokken, de kreet van: „ *leve de Keizer!*" In mijne oogen echter is die kreet meer eene herinnering aan een vroeger tijdperk, waardoor ik diep getroffen ben, dan wel eene ..., die mijn hoogmoed vleit.

„ Als een getrouw dienaar van mijn vaderland heb ik slechts één doel, 't welk bestaat in het teruggeven van den vrede aan dit belangrijke land, 't welk zoo lang ernstig beroerd is geworden door noodlottige staats-schokken, door het verbreiden van hersenschimmige beginselen, — van den vrede, welke gegrondvest moet zijn op de verbroedering van al de burgers, op de onschendbaarheid der beginselen, waarop alle gezag berust, waaruit alle zedelijkheid, alle liefde voor de lijdende arbeidende klasse, alle nationale waardigheid haren oorsprong ontleenen.

„ Te naauwernood hebben wij het tijdperk verlaten van de staatkundige crisis, gedurende 't welk de beginselen van het goede en het kwade geheel verward zijn geweest en de beste burgers van het regte pad zijn afgedwaald. De voorzigtigheid en de vaderlandsliefde vorderen, dat in zoodanige oogenblikken de natie rijpelijk overwege, alvorens een besluit te nemen, waardoor hare toekomst wordt geregeld; en het is nu mij nog altijd moeijelijk om te bepalen, onder welken titel ik de grootste diensten zal kunnen bewijzen.

„ Indien de titel van Voorzitter kan strekken om mij de uitvoering der taak gemakkelijk te maken, die mij is toevertrouwd en waarmede ik niet geaarzeld heb mij te belasten, dan zal ik het geenszins zijn, die uit persoonlijk belang zal overgaan tot het verwisselen van dezen titel met dien van Keizer.

„ Laten wij alzoo gezamenlijk op dezen steen onze hulde voor den grooten man ter neder leggen; op die wijze zullen wij te gelijker tijd de eer van Frankrijk en de edelmoedige erkentelijkheid van het volk waarderen; op die wijze wordt een afdoend blijk gegeven van de trouw der Lyonnezen, die zich steeds dankbaar de groote diensten van onsterfelijke medeburgers blijven herinneren."

Het hier ter stede uitkomende regeringsblad deelt deze aanspraak mede, en voegt daarbij, dat dezelve met de uitbundigste geestdrift is ontvangen, en dat de kreet van, „ leve de Keizer!" overal is aangeheven.

Men verdiept zich thans in gissingen omtrent de juiste bedoeling des Voorzitters. Indedaad schijnt het te blijken, dat de Prins met veel bekwaamheid heeft vermeden, om zich stellig te verklaren.

De Orleanisten zijn nogal misnoegd over de wijze, waarop de Prins zich over de vorige Regeringen heeft uitgelaten. Van die zijde wordt aangevoerd, dat de Julij-Monarchie in elk geval de wettigheid van het Keizerrijk heeft erkend, zoowel door werken van schilderkunst, als door die van beeldhouwkunst, en dat Koning *L. Philips* zelfs een ontwerp had gevormd om op het graf des Keizers het ruiter-standbeeld opterigten, welks gemis door den Prins Voorzitter als eene laakbare omstandigheid is aangemerkt.

De laatste berigten uit Lyon maken steeds gewag van de meest mogelijke geestdrift der bevolking voor het Hoofd van den Staat. Inmiddels blijkt het, dat sommige lieden den kreet van: „ leve de Republiek!" hebben aangeheven, ter zake waarvan zij in verzekerde bewaring zijn gesteld. De geruchten, betreffende eene zamenzwering in de zuidelijke departementen, zijn dadelijk met een zekeren ijver hier ter stede verbreid geworden. Dezelve vinden tot dus ver weinig of geen geloof.

De laatste telegrafische depeches houden in, dat de Prins-Voorzitter heden ochtend te acht ure de stad Lyon heeft verlaten, vergezeld door eenen luisterrijken staf en al de burgerlijke en militaire overheden. Aan de grensscheiding van het departement der Isère is hij door den prefect ontvangen geworden. In den avond van heden wordt hij te Grenoble verwacht, waar hij denkelijk met niet minder geestdrift zal worden begroet dan te Lyon, Nevers, Moulins en in andere reeds bezochte steden.

— De heden alhier uit den Elsas ontvangene berigten luiden weder zeer ongunstig ten aanzien der onheilen, welke zijn te weeg gebragt door de overstrooming. Gisteren avond werd gemeld, dat het water eenigzins was gedaald. Naderhand heeft men echter vernomen, dat die daling alleen een gevolg is geweest van dijkbreuken. Reeds zijn belangrijke sommen door de bewindslieden naar den Elsas gezonden voor de noodlijdenden.

— Het te Madrid uitkomende regeringsblad behelst een besluit, waarbij concessie wordt verleend voor den spoorweg van Mallaga naar Cordova.

LONDEN, 21 September ('s avonds).

Men is vrij algemeen van gedachte, dat het lijk van den hertog *van Wellington* in de hoofdkerk van S. Paul ter aarde zal worden besteld. Reeds wordt in den Gemeente-raad dezer stad geraadpleegd over de eerbewijzen, met welke het lijk zal worden ontvangen.

Men heeft in het bankiers-huis van *Coutts* een testament van den hertog gevonden, 't welk reeds in 1818 is opgemaakt en geteekend. De overleden krijgsman hield zich ongaarne met dergelijke zaken bezig. Apsleyhouse bevat eene menigte voorwerpen van hooge innerlijke zoowel, als van kunst-waarde. Als een persoonlijk eigendom van den hertog zouden dezelve, na zijn overlijden, verspreid hebben kunnen worden. Om dit te verhinderen, en om de voorwerpen duurzaam aan het vaste goed te verbinden, is eene parlements-acte noodig geweest. De hertog heeft deze bescheiden eerst onderteekend toen zij, bij een langer verzuim, krachteloos zouden zijn geworden.

— Het stoomschip *Asia* heeft berigten uit Nieuw-York van den 8sten September aangebragt, met 784,000 dollars in specie. Deze berigten behelzen weinig belangrijk nieuws. Een schip, in Nieuw-York aangekomen, had weder eene waarde van 200,000 dollars aan stofgoud uit California aangevoerd. De arbeid in de gouddistricten daar te lande leverde goede vruchten op. Het britsche schip *Baron of Renfrew* was, ter zake van sluikerij, door de americaansche overheden in beslag genomen.

Men had in Nieuw-York berigten uit Havanna van den 3den September. Naar luid derzelve werden er op het eiland Cuba steeds revolutionaire zamenspanningen ontdekt, en dien ten gevolge verdachte personen in verzekerde bewaring gesteld, doch had er nog geene veroordeeling plaats gehad. Aan Noord-Americanen werd niet vergund, daar aan wal te komen.

In Noord-America was de geldmarkt ruim voorzien en waren de graan- en meelprijzen dalende.

LONDEN, 22 September.

In een bijzonder berigt uit Nieuw-York, van 7 September, door de *Times* medegedeeld, wordt de in de Ver.-Staten plaats hebbende beweging van de reeds meermalen vermelde vereeniging van „ de Orde der eenige ster" voorgedragen als eene zaak, die een geducht aanzien bekomt. De berigtgever verzekert, dat eene nieuwe en goed georganiseerde expeditie tegen Cuba gereed gemaakt wordt, en dat naar alle waarschijnlijkheid in den loop van den aanstaanden herfst en winter belangrijke gebeurtenissen, Cuba betreffende, zullen plaats hebben.

— De met den overlandpost hier ontvangene berigten uit Sydney van 29 Junij bevestigen de vroegere opgaven omtrent de rijke opbrengst der gouddelving.

BRUSSEL, 22 September.

Het besluit der fransche Regering, waarbij de regten bij den invoer van belgische steenkolen worden verhoogd,

van 15 tot 30 centimes per 100 kilo's, en die van het belgische ruwe ijzer van 4 fr. tot 5 fr. per 100 kilo's, houdt heden, zoo als wel te verwachten was, de algemeene aandacht bijna uitsluitend bezig.

Men verdiept zich nog steeds in gissingen, ten aanzien der redenen, welke de fransche bewindslieden hebben aangespoord om overtegaan tot eenen voor dit land zoo nadeeligen maatregel. Het fransche regeringsblad bewaart te dien aanzien een volledig stilzwijgen, en het belgische regeringsblad deelt wel het besluit betreffende de wijziging van het tarief mede, doch verspreidt mede weinig of geen licht over het gebeurde. De bewindslieden alhier geven alleen, door middel van dat orgaan, officieel te kennen, dat zij, bij het teekenen der overeenkomst van 22 Augustus jl., geenszins konden vermoeden, dat de fransche Regering tot eenen maatregel van dien aard zou overgaan, nadat zij haar zegel had gehecht aan eene schikking, die, naar luid der bijgevoegde toelichtende bepalingen, moest strekken *tot bevestiging en verzekering der handhaving van de tusschen de beide landen bestaande goede overeenstemming.*

Het officiële dagblad meldt, dat weldra de belgische Kamers zullen bijeenkomen, en de Regering alsdan in de gelegenheid zal zijn, om de door haar gevolgde gedragslijn te doen kennen.

Het ministeriële hoofdorgaan houdt steeds vol, dat de belgische bewindslieden zich niets te verwijten hebben. De schrijvers van dat blad treden in eene feitelijke opgaaf der onderhandelingen, welke van deze zijde met Frankrijk zijn gevoerd, waaruit blijkt, dat weinige dagen na de schikking van 22 Augustus de fransche Regering op een meer of min bedreigenden toon de dadelijke vernieuwing der conventie van 1845 had verlangd, onder verklaring, dat daarna welligt nadere onderhandelingen zouden kunnen worden geopend. *Tevens was het belgische Bewind gewaarschuwd geworden, dat, ingeval het in gebreke mogt blijven om aan het verlangen van Frankrijk te voldoen, de regten op steenkolen en ijzer zouden worden verhoogd.*

Volgens het genoemde ministeriële dagblad, mogten echter de bewindslieden geen gevolg geven aan eene vordering, die in strijd was met de Constitutie des lands, welke inhoudt, dat geene verdragen kunnen worden aangegaan, zonder de medewerking der Wetgevende magt. Het belgische Kabinet achtte zich alzoo verpligt om het voorstel van de hand te wijzen, doch verklaarde zich bereid om in eene andere schikking te treden. Het fransche Bewind heeft echter van geene verandering willen hooren, en heeft gewild, dat de Kamers onverwijld buitengewoon zouden worden bijeengeroepen. De belgische bewindslieden waren in de gegevene omstandigheden alzoo wel genoodzaakt, om zich te houden aan hetgeen vroeger door hen was voorgeslagen. In dien stand van zaken is de fransche Regering overgegaan tot de tariefs-verhooging.

Een ander ministerieel orgaan laat zich zeer fel uit over de fransche bewindslieden, en gewaagt van de staatkunde der Kozakken, welke thans op Belgie wordt toegepast door eene Regering die binnenslands voor geene schennis der vrijheid terugdeinst. De schrijvers van dat laatste orgaan sporen de belgische bewindslieden aan om den onverantwoordelijken, door Frankrijk genomen maatregel te beantwoorden door daden, die uit den aard der zaak de fransche belangen moeten benadeelen.

De clericale dagbladen laten niet na, de tegenwoordige liberale bewindslieden van onbedrevenheid te beschuldigen. Volgens het clericale hoofd-orgaan, had de Regering de Kamers in Augustus behooren bijeenteroepen, waardoor de waardigheid van het gezag gered, en hetgeen thans geschiedt vermeden zou zijn.

's GRAVENHAGE, 22 September.

Het ontwerp van het adres van antwoord van de Eerste-Kamer luidt als volgt:

„ De Eerste-Kamer der Staten-generaal heeft met de meeste belangstelling van Uwe Majesteit vernomen, dat het Vaderland steeds in voorspoedigen toestand verkeert.

„ Zij stelt op hoogen prijs de voortdurend goede verstandhouding van Nederland met de Mogendheden, blijkbaar uit de bewijzen van vriendschap en achting door vreemde Regeringen geschonken, en wederom bevestigd door het aanzoek tot Uwer Majesteits bemoeijing, om in het Japansche Rijk het stelsel van uitsluiting te doen wijzigen.

„ Wenschelijk acht zij het, dat de betrekkingen van dit Rijk met andere Landen zich meer en meer uitbreiden, en dat het aan de wijsheid van Uwer Majesteits Regering gegeven zij, de eer en de belangen der Natie te bevorderen, wanneer het sluiten van verdragen vereischt wordt.

„ Bijzonder waardeert zij de getuigenis, welke Uwe Majesteits aangaande de zee- en landmagt heeft kunnen afleggen, en brengt hare hulde aan den moed en het beleid door beiden in Oost-Indie nogmaals aan den dag gelegd.

„ Wanneer de Kamer daarbij het oog vestigt op de gerust-stellende mededeelingen, betreffende de overzeesche bezittingen en kolonien van dit Rijk, dan gevoelt zij zich op nieuw gedrongen om in den gunstigen staat dier vaderlandsche belangen en betrekkingen ruime stof tot dankbaarheid te erkennen.

„ Wij verheugen ons in de verzekering, dat de provinciale en gemeente-besturen doeltreffend medewerken bij de toepassing onzer onlangs gevestigde instellingen.

„ Wij hopen, dat de arbeid, welke de verbetering der rivieren ten doel heeft, onafgebroken zal kunnen worden voortgezet.

„ Moge eene gewenschte ontwikkeling van den landbouw, de fabriekmatige nijverheid, de scheepvaart en den handel, opgewekt door den ondernemingsgeest der ingezetenen, het bewijs leveren, dat de zorg, besteed aan die gewigtige belangen, door het opheffen van belemmeringen en het bevorderen der middelen van gemeenschap, niet onvruchtbaar blijft.

„ De mededeeling aangaande den gunstigen toestand der geldmiddelen was der Kamer hoogst aangenaam. Zij is bereid hare medewerking te verleenen tot het beramen van maatregelen, betreffende 's Rijks schuld, waartoe zij hoopt dat de omstandigheden weldra de gelegenheid zullen aanbieden.

„ De ontwerpen van wet, op nieuw door Uwe Majesteit aan de Vertegenwoordiging voor te dragen, worden met andere, wier indiening de Grondwet zoo bepaald voorschrijft, of het belang des Vaderlands vordert, met toenemend verlangen door ons te gemoet gezien.

„ Hoe veelomvattend onze taak zij, Sire, wij vertrouwen met Uwe Majesteit, dat het gemeen overleg der Kroon met 's Volks Vertegenwoordiging, onder den zegen des Allerhoogsten, tot gunstige uitkomsten zal leiden."

— Z. M. heeft benoemd tot raadsheer in het Hof van Groningen, den heer b^n. v. *Imhoff*, thans burgemeester dier stad.

Bij Z^r. M.^s besluit van 16 September, is aan m^r *B. J. Muller*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit de betrekking van plaatsvervangend-kantonregter te Nieuwer-Amstel, — en is benoemd tot plaatsverv.-kantonregter te Zuidbroek m^r *E. H. Stheeman*, adv. aldaar.

'S GRAVENHAGE, 23 September.

Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden* heeft tot zijnen bijzonderen Secretaris aangesteld den heer m^r. *J. H. van Wickevoort Crommelin*, advocaat bij den Hoogen Raad.

— Z. M. de Koning zal zich aanstaanden zondag naar het Loo begeven, en er, naar men verzekert, omstreeks acht dagen verblijven.

— Z. K. H. Prins *Hendrik* vertrekt morgen uit deze residentie naar Soestdijk, en van daar zaturdag naar Luxemburg.

— Men verneemt, dat de heer *van Sonsbeeck* gisteren den Koning zijn ontslag heeft gevraagd als minister van Buitenl. Zaken en voor de zaken der R. K. Eeredienst.

— In de bijeenkomst der Eerste-Kamer van heden was aan de orde de beraadslaging over het ontwerp van adres van antwoord op de troonrede. Nadat de algemeene strekking daarvan zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming was goedgekeurd, is de beraadslaging over de zinsneden geopend. De §§ 1 tot 6 gaven geene aanleiding tot woordenwisseling.

In § 7 is, op voorstel van den heer *van Eysinga*, ingevoegd: „ *terwijl wij dankbaar het groote voorregt erkennen, dat onze waterkeeringen van rampen verschoond zijn gebleven.*" Dit amendement werd door de commissie, als onnoodig, bestreden, doch is met 18 tegen 7 st. aangenomen.

§ 8 en 9 zijn zonder discussie en stemming *goedgekeurd.*

In § 10 worden de wets-ontwerpen, op nieuw door den Koning aan de Vertegenwoordiging voor te dragen, „ met andere, wier indiening de Grondwet zoo bepaald voorschrijft, of het belang des vaderlands vordert, met toenemend verlangen door de Eerste-Kamer te gemoet gezien."

Door den heer *de Brauw* is daarop een tweeledig amendement voorgesteld, strekkende: 1°. om uit de zinsnede te doen wegvallen de woorden „ *met andere*" tot „ *of*," en 2° als tweeden volzin in de paragraaf op te nemen de woorden: „ *Wij betreuren het, dat in de afgeloopen zitting de indiening van het ontwerp van wet betrekkelijk het onderwijs is achterwege gebleven.*" De voorsteller heeft dit amendement breedvoërig toegelicht, en daarbij doen uitkomen, dat, nadat zoo herhaalde malen, zoo in deze, als vooral in de Tweede-Kamer, verschil bestond met de Grwt., ten gevolge van het niet-indienen der ontwerpen in het 5de add. art. vermeld, — bij huivering was tot den minister de bepaalde beschuldiging te rigten van niet-opvolging der Grwt. Intusschen heeft de spreker gewezen op het hoogst belangrijke onderwerp van het onderwijs, om de noodzakelijkheid te betoogen, dat de nieuwe wettelijke regeling daarvan, door de Grwt. voorgeschreven, behoort te geschieden. Hij herinnerde, dat ten vorigen jare door deze Kamer het verlangen daarnaar in het adres van antwoord is uitgedrukt, en evenwel is de indiening van het ontwerp achterwege gebleven. Hij meende derhalve, dat het thans niet ongepast kon geacht worden, dat de Kamer het betreurt, dat aan haar verlangen niet voldaan werd. Mogelijk zou dan eerder nog aan het voorschrift der Grwt. voldaan worden, dan wanneer andermaal het geuite verlangen herhaald werd.

De commissie heeft, bij monde der heeren *van Beek Vollenhoven* en *de Kempenaar*, het amendement bestreden, en doen uitkomen, dat aan den wensch des voorstellers geheel voldaan is door de woorden: „ *met andere, wier indiening de Grondwet zoo bepaald voorschrijft*," en „ *met toenemend verlangen* door ons te gemoet gezien"; dat er geen twijfel kan bestaan, of onder de wets-ontwerpen, hier bedoeld, ook begrepen is dat betrekkelijk het onderwijs, en dat derhalve in niets te kort gedaan is aan het verleden jaar uitgedrukte verlangen.

Nadat de heer *de Brauw* zijn amend. nader toegelicht, en de heeren *v. B. Vollenhoven* en *van Swinderen* (leden der commissie) den spreker beantwoord hadden, heeft de minister van Binnenl. Zaken het woord gevoerd, en hoofdzakelijk te kennen gegeven, dat hij, zoo zeer als iemand, doordrongen is van het gewigt der zaak, die het hier geldt, en in al het daaromtrent aangevoerde volkomen deelt. Hij gaf toe, dat niet aan den eisch der Grwt. is voldaan; maar herhaalde 't geen hij reeds meermalen heeft gezegd, namelijk, dat hij, zoowel omtrent dit onderwerp, als omtrent vele andere, zeer was te leur gesteld door den zamenloop der werkzaamheden. Hij schetste kortelijk die ondervondene teleurstelling, zonder daarom iets te willen zeggen, wat den schijn van een uitstel der zaak zou kunnen hebben. Alles wat hij daaromtrent bepaald kon verzekeren, is, dat hij zoo spoedig mogelijk de indiening van het verlangde wets-ontwerp betrekkelijk het onderwijs zou bevorderen.

Nadat nog de heer *van Rijckevorsel* het woord had gevoerd tot bestrijding van het amendement, is dit *verworpen* met 21 tegen 4 stemmen. *Voor:* de heeren *de Jonge, van Eysinga, de Brauw* en *van Rhemen.*

De paragraaf zelf is onveranderd aangenomen met 21 tegen 4 stemmen. *Tegen:* dezelfde leden, die zich voor het amend. hadden verklaard.

§ 11 is zonder discussie en stemming aangenomen. — Het geheele ontwerp-adres van antwoord is vervolgens *aangenomen* met algemeene stemmen. Het zal den Koning worden aangeboden door eene commissie.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Den 22sten September zijn bij den Hoogen Raad de pleidooijen ten einde gebragt in de zaken van *C. J. Enthoven* tegen de Erven van Z. M. Koning *Willem II*, en van deze Erven tegen *L. J. Enthoven* c. s. M^r. *Faber van Riemsdijk* heeft het woord gevoerd voor 's Konings Erfgenamen. De Hooge-Raad heeft ambtshalve de mededeeling der stukken aan het Openbaar Ministerie bevolen, en de conclusien van den procureur-generaal zijn bepaald op den 8sten October aanstaande.

— Eergisteren is te Alblasserdam aanbesteed het bouwen van eene nieuwe kerk voor de Hervormde gemeente aldaar, welk fraai gebouw, in achtkanten vorm, door den heer *W. P. Dijkgraaf*, van Delft, is ontworpen, en waarvan de kosten geheel door vrijwillige bijdragen en eene geldleening, binnen de gemeente gesloten, worden gevonden. Het werk is aangenomen door de heeren *J. Blok*, *J. Visser* en *J. Naaktgeboren*, te 's Gravendeel, voor *f* 44,000.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 23 September. Den 22sten dezer in Texel binnengekomen: de stoomboot *Wm. Penn*, Londen; *Princess*, Tanner, Newcastle; *Vriendschap*, Nanninga, Snnderland; *Drammen*, Geelmuyden, *Frithiof*, Berg, beiden van Drammen; en uitgezeild: de stoomb. *Magnet* en *Lord John Russell*, beiden naar Londen; *Jan van Brakel*, Delclisur, Rotterdam. Wind w. - w. n. w.

Den 22sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Giraffe*, Londen; en uitgezeild: de stoomb. *Hamburg*, Havre; *Batavier*, *Earl of Auckland*, *Ocean* en *Queen*, alle 4 naar Londen; *Norfolk*, Goole; *Camerton*, Hull. Wind w. z. w.

Den 5^den Augustus te San Francisco binnengekomen: *Bantam*, Klein, Manilla.

Den 4^den dezer te Baltimore binnengekomen: *Powhatan*, Meijers, Rotterdam.

Den 6^den dezer te Newjork binnengekomen: *F. W. Brune*, Landes, Rotterdam; en uitgeklaard: *Margaretha en Maria*, van Kefwich, Amsterdam.

Den 19^den dezer te Malaga binnengekomen: *Visscherij en Handel*, van der Weyden, Cadix.

Den 19^den dezer op de hoogte van Deal: *Hong-Kong*, van der Putte, Rotterdam naar Batavia; *Lamberthus*, Kramer, Dordrecht naar Galatz.

Den 16^den dezer op de hoogte van Falmouth: *Antagonist*, Mitchell, Taganrog naar Amsterdam.

STAVANGER, 17 September. Het schip *Johanna*, kapt. van der Baan, van Archangel naar Amsterdam, is gisteren met verlies van boegspriet en overgeworpen lading, alhier binnengeloopen; de kapitein vreest dat er water bij de lading is gekomen en zal dien ten gevolge lossen.

Gepraaid: op 45° n. b. en 10° w. l., *Jacoba Helena*, kapt. Pfeil, van Rotterdam naar Batavia.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

23 *September* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	64¼	⅜	64¼
„ „	3	„	77⅛	—	—
„ „	4	„	96¾	⅞	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	73	—	—
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108¼	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	107	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	91¾	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	—	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	72⅜	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		—	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	23½	⅝	23$\frac{9}{16}$
„	3	„	50$\frac{9}{16}$	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	45$\frac{11}{16}$	46	45⅞
Amortisable			6¼	—	—
Bew. Coupon			2⅞	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	87	—	—
„ „ „ . . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	79¼	½	—
„ „ N. . .	5	„	91	¼	—
„ „ . .	2½	„	41$\frac{3}{16}$	¼	—
BELGIE, Certificaten	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	52¾	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	43	—	—
„	4	„	39$\frac{7}{16}$	½	39$\frac{7}{16}$
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	22¼	onbep.	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100 .	3	„	—	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 105⅝. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 90. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 103⅜. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90$\frac{15}{16}$. Columbia Equador 4⅛. Grenada obl. uitgest. 11¾ à 12. Mexico obl. nieuwe 3 pc. 26$\frac{3}{16}$. Noord-Amerika Philadelphia bij *Hope & C°*. 5 pc. 67 l. n. Louisiana 5 pc. 101½. De 2½ pc. Met. 1851 40¾. Engelsche Rijn-spoorweg *f* 86 à *f* 88. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

Van de binnenl. fondsen waren de 2½ pc. iets flaauwer, en de overige prijshoudende. De belgische waren onveranderd; de fransche en spaansche tot lagere prijzen te plaatsen; de portugesche en russische nagenoeg op de vorige hoogte; de oostenrijksche en mexicaansche aangeboden; de uitgestelde Grenada's flaauw.

MADRID, 16 September. De 3 pc. 47; 1 pc. 24⅝.

WEENEN, 20 September, De 5 pc. Metall. 95¾.

FRANKFORT, 21 September. Metall. 5 pc. 82¾. Spanje 3 pc. 47. Nieuwe 5 pc. in Weener waarde 94¾.

LONDEN, 21 September. De 3 pc. gecons. resc. 100⅝. Mexico 25¾. Spanje 3 pc. 50⅞; 1 pc. 24⅛.

PARIJS, 21 September. De 3 pc. renten 78 fr. 10; 4½ pc. 104 fr. 60. Spanje 1 pc. 23¾; 3 pc. binnenl. 46⅜.

ANTWERPEN, 22 September. Belgie 2½ pc. 55¾. Spanje 1 pc. 23⅜.

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 23 September. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. Ogerande dito *f* 5,55 à *f* 5,65. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,90 à *f* 12. Dito Pistolen *f* 9,65 à *f* 9,75. Nieuwe Louis d'Or *f* 10,90 à *f* 11,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,45 à *f* 9,55 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 11½ à 12 pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 104,50 à *f* 105,00 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,34 à *f* 2,37. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische daalders *f* 1,74 à *f* 1,77. Tiengulden-stukken *f* 9,85 à *f* 9,90.

MARKTBERIGTEN.

Den 23sten September is te Amsterdam bij partij verkocht 126 ℔. Poolsche *Tarwe f* 285 in consumtie.

GRONINGEN, 21 Sept. *Tarwe* oude en jar. prijsh.; 120 à 127 p. o. en j. *f* 6,60 à *f* 7,90; 120 à 125 p. j. w. *f* 6,50 à *f* 7,50; 123 à 127 p. n. r. *f* 6,75 à *f* 7,65. *Rogge* 116 à 120 p. j. inl. *f* 5,90 à *f* 6,30; 118 p. Arch. n. *f* 5,95. *Boekweit* 15 à 20 c. hooger; 116 à 120 p. gr. zand *f* 5,70 *f* 6,05. *Garst* prijsh.; 96 à 103 p. wint. *f* 5,20 à *f* 5,80; 107 à 110 p. Knobbe *f* 4,50 à *f* 4,85. *Haver* beste prijsh.; mindere flaauw; 78 à 85 p. dikke br. *f* 2,75 à *f* 3,05; 65 à 72 p. w, voer *f* 2,20 à *f* 2,60. *Paardenb.* prijsh. *f* 5,40 à *f* 5,60. *Gort* willig; grove *f* 7,75 à *f* 8; parel *f* 10,50 à *f* 20. *Koolzaad* iets hooger, *f* 9 à *f* 10,25. *Mosterdzaad* geel *f* 7,50 à *f* 9,25.

SNEEK, 21 Sept. *Boter f* 37,50. *Kaas f* 19 à *f* 22.

*** Voor de stichting eener gemeente te Weert, als gedachtenis aan den beroemden *Filips van Montmorency*, laatsten graaf van Hoorne, voor Neerlands vrijheid en de Hervorming te Brussel door *Alba* onthoofd, is weder ontvangen: van den h^r. V. L. te V. voor L. te A. te Arnh. *f* 50; voor Z. H. W. G. *f* 35,98½ in bankpapier en coup.; van spes mea deus *f* 12, en Marijtje R. *f* 1,48½; van W. Z. Amst. *f* 24,75. Er is nu *f* 393,32¼.

Gode en zijnen Zoon met u deze groote onderneming aanbevelende, brengen wij allen onzen dank. Namens de commissie,
Roermond, 21 *Sept.* 1852. BEGEMANN, Pred^t.

GROOTE
VAUXHAL
TE HAARLEM.

Zaturdag en *Zondag* 25 en 26 *September*, **GROOT HARMONIE CONCERT**, in de Sierlijk Gedecoreerde en Verlichte Zaal, ter eere der ***Maatschappij van Landbouw;*** *Maandag* 27 en *Dingsdag* 28, **SOIREES, INSTRUMENTAAL** en **VOCAAL**, zal gegeven worden door de Familie ***BEYERBOCK***, van Weenen. Aanvang 's avonds ten 8 ure. Entrée 75 Cents.

☞ Leden der Maatschappij, op vertoon van hun Diploma, **vrije Toegang.**

Maandag morgen, van 12 tot 4 ure, **MATINÉE MUSICALE.** Entrée 25 Cents in Verteering.

J. A. WOLFF.

*** Getrouwd:

ZEIST, H. M. GILDEMEESTER
16 September 1852. en
C. H. VAN NOORLE VAN HALL.

*** Getrouwd:

ARNHEM J. VAN ZADELHOFF,
---- *Woudenberg*, en ....

BERLIJN, 22 September.

[*Uit bijzondere brieven.*] Men heeft nog geene officiële berigten, nopens de beraadslagingen van de gecoaliseerde Staten in Munchen. Men meent hier ter stede, dat de oorzaak van dit oponthoud moet worden gezocht in verschil van gevoelens onder de gemagtigden, ten aanzien van de optemaken gemeenschappelijke verklaring. M... voorspoedig van een welgeschapen ZOON *N. BREET*, geliefde Echtgenoot van

WESTZAAN, G. DEKKER Cz.
20 September 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *H. G. PELS RIJCKEN*, geboren *LENTING*.

ARNHEM, 21 September 1852.

*** Op den 18den April 1852, is aan boord van het Barkschip *de Elshout*, op reis naar *Batavia*, aan de gevolgen eener langdurige keelziekte, overleden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote MARIA THERESIA ELLINCKHUIJSEN, mij nalatende een Zoontje, te jong om zijn verlies te beseffen.

F. C. VAN DER PUTT.
Majoor der Oost-Indische Kavalerie.

*** Op den 24sten Mei is te KOEPANG overleden, de Hoog-Wel-Geboren Heer D. W. J. C. Baron VAN LIJNDEN, Resident van *Timor*.

*** Na eene hevige ziekte van eenige weken, overleed heden, tot mijne en mijner Kinderen diepe smart, mijn geliefde jongste Zoon, ARIJ, in den bloeijenden leeftijd van ruim dertig jaren, diep betreurd door allen die hem gekend hebben.

Wed. B. POT.

ELSHOUT, *Kinderen en Behuwd-Kinderen.*
19 September 1852.

Strekkende deze tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Heden werd ons onderhart diep getroffen door het afsterven van onze hartelijk geliefde Dochter, MAGDALENA GEERTRUIDA ALEIDA, in den bloeijenden leeftijd van bijna zeven en twintig jaren.

KERK-AVEZAATH, F. W. RAPPARD.
19 September 1852. J. E. RAPPARD — VISCH.

*** Mijn veelgeliefde eenige Zoon, LAMBERTUS MARINUS CORNELIS HELENUS, Chir. Stud., ontsliep heden tot mijne diepe droefheid, in den jeugdigen leeftijd van ruim 25 jaren. L. C. VAN DE MOER.

'sGRAVENHAGE, den 20sten September 1852.

Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw JOHANNA MARIA ELISABETH SCHULTZ, Weduwe van den Heer *Arnoldus Theodorus Prijn*, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

LEYDEN, den 20sten September 1852.

J. A. PRIJN.
A. G. M. SCHIMMELPFENG, geb. PRIJN.
H. O. W. SCHIMMELPFENG.

*** In AMSTERDAM is op den 21sten September 1852 overleden, mijn Behuwd-Zoon ABRAM KIPS.

Wed. D. PAUW.

Verzoeke deze zoo binnen als buiten deze Stad als algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** De Heeren HOPE & C°., brengen ter kennis van de Houders van **OBLIGATIËN**, ten laste van den *Staat van Louisiana*, door de *CITIZENS BANK*, *van Louisiana* te *New-Orleans* uitgegeven en ten hunnen Kantore alhier Betaalbaar gesteld:

Dat de **Citizens Bank** *van Louisiana* te *New Orleans*, bij Besluit van de Wetgeving in dato 10 Maart ll., geheel in hare **REGTEN** en **PRIVILEGIËN** is **HERSTELD** onder de volgende Voorwaarden:

1°. Om door de Actie-Houders boven en behalve de Hypotheken voor hunne Actiën gegeven, nog te doen bijzen brengen eene som van 800,000 Dollars.

2°. Om aan den Staat te restitueeren Drs. 800,000 van de door denzelven ten behoeve van de Bank uitgegeven Obligatiën.

Ter voldoening aan de eerste voorwaarde heeft de Directie der voormelde Bank van iederen Actie-Houder gevorderd eene Bijlage van Drs. 7, waarvan bereids volgens de laatste berigten een aanzienlijk gedeelte is voldaan, en welke inroeping van Drs. 7, p. Actie meer dan toereikende is voor de gevorderde Som van Drs. 800,000, terwijl de Directie der Bank bovendien nog gemagtigd is om eene verdere bijdrage tot Drs. 5, per Actie, te vorderen.

Om aan het tweede gedeelte te voldoen, zijn de Heeren HOPE & C°. verzocht en gemagtigd, om aan de Houders der Obligatiën *Eerste Serie*, met de annexe A, nu losbaar bij Loting 1°. Februarij 1853, 1854 en 1855 voor te stellen: om hunne voorschreven Obligatiën te verwisselen in **OBLIGATIËN** uit te geven door de *CITIZENS BANK van Louisiana* te *New-Orleans*, mede à 5 pCt. Interest, waarvan de eerste **Coupon** zal verschijnen 1°. Februarij 1853, Betaalbaar en Aflosbaar ten hunnen Kantore, welke Aflossing alsdan zal geschieden in de jaren 1857, 1858, 1860 en 1861, in vier gelijke Termijnen bij Loting, zullende daarenboven bij deze Obligatiën, behalve de noodige halfjarige **Interest-Coupons**, nog gevoegd worden, eene **Coupon** in blanco, te *New-Orleans* betaalbaar, regt gevende op een Aandeel in de winsten der Bank tot 1859, volgens de Statuten der Bank alsdan op te maken en uit te keeren en welk aandeel voor iedere Coupon gelijk zal staan met de Uitdeeling voor 4 Actiën à Drs. 100 ieder, zonder dat de Houders van die Coupons tot eenige bijbetaling voor eventueel verlies gehouden zullen zijn (en zal volgens eene schriftelijke toezegging van den Agent dier Bank, door dezelve het speciale fonds, daargesteld bij een besluit der Bestuurders in dato 11 December 1847, volgens kennisgeving van HOPE & C°., in dato 11 Julij 1848, in stand worden gehouden *na* de algeheele Aflossing van al de Obligatiën Lt. A tot G door de *Citizens Bank van Louisiana* in het jaar 1848 uitgegeven, welk fonds zal bedragen een *vijfde* gedeelte méér dan de gezamenlijke Som der thans uit te geven NIEUWE OBLIGATIËN, en speciaal blijven afgezonderd voor de afbetaling derzelven op hare respective verval-tijden.)

De Heeren HOPE & C°. verzoeken mitsdien diegenen, die hunne **OBLIGATIËN EERSTE SERIE**, met de Annexe A zonden wenschen te **Prolongeeren**, en derhalve langer eene jaarlijksche Rente van 5 ten Honderd, benevens eene kans van Aandeel in eventueele voordeelen te genieten, om dezelve voor den 4den October e. k., ten diennen Kantore in te leveren met de annexe A en de onvervallen Interest-Coupons en met eene geteekende Lijst der nommers, naar volg-orde gerangschikt; zullende alsdan die Obligatiën met een **Stempel** worden voorzien om zoodra mogelijk tegen de NIEWE OBLIGATIËN te worden Verwisseld, ingeval het getal der vertoonde Obligatiën toereikende mogt zijn. Doch wanneer dit niet zoodanig mogt bevonden worden, zullen de Obligatiën Ongestempeld met de Lijsten aan de Houders worden terug gegeven, en daarvan dadelijk na den voormelden termijn kennis worden gegeven.

Amsterdam, 21 *September* 1852.

De **NOMMERLIJSTEN** zijn verkrijgbaar in den Boekwinkel van de Wed. I. ELLERMAN, in de Beurssteeg.

*** VLAER & KOL, te Utrecht, adverteren, dat de UITGELOTENE OBLIGATIËN en de verschenen COUPONS, ten laste van den **Straatweg van Zeist naar de Grebbe**, bij hen ter opzending ingeleverd, tot 15 September ten hunnen Kantore betaald worden tegen intrekking der uitgegevene renversalen.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Alkmaar, van den 16den September 1852, is GEERTJE VADER, Weduwe van *Pieter Kort*, wonende te Barsingerhorn, voor wie heeft geoccupeerd de Prokureur J. C. VONK, op haar eigen verzoek wegens zwakheid van vermogens onder Curateele gesteld.

Alkmaar, De Officier van Justitie,
22 September 1852. G. VAN LEEUWEN.

*** ABCOUDE. INSTITUUT VOOR JONGE HEEREN.

Door volbragten leertijd is er aan deze inrigting van Opvoeding en Onderwijs gelegenheid, ter aanvulling tot het 16tal Pensionnaires, nog twee JONGELIEDEN te plaatsen.

Ouders of Voogden in het algemeen en voornamelijk die Familien, welke reeds vroeger bij plaatsgebrek aanvragen tot plaatsing deden, in het bijzonder, van deze gelegenheid willende gebruik maken, vervoegen zich om nadere inlichtingen en voorwaarden bij G. J. A. VAN TUSSENBROEK.

*** J. RAMPEN, Onderwijzer te Burgerbrug, in de Zijpe, verlangt zoo spoedig mogelijk eenen ONDERMEESTER, van goed zedelijk gedrag, die den derden Rang bezit, geschikt is voor de Kerkedienst en tot het geven van onderwijs in de Zangkunde. Behalve Kost en Inwoning is het Salaris honderd Gulden 's jaars.

*** S. D. SCHOUTEN, te Oudewater, vraagt een ONDERMEESTER, van den 2n of 3n Rang, P. G. Indien men les kan geven op de *Piano* en in het *Handteekenen* zal daardoor het reeds zeer billijk gestelde Salaris aanmerkelijk worden verhoogd.

*** Op een niet talrijk Instituut, bij Leyden, vraagt men zoo spoedig mogelijk als SECONDANT, een beschaafd Mensch van den tweeden Rang, die in staat is het Fransch grondig te onderwijzen, en bekwaam zich in die Taal vlug en gemakkelijk uittedrukken. Met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter K., wende men zich aan den School-Boekhandelaar A. HOOGENBOOM, Reestraat, te Amsterdam.

*** Een CANDIDAAT NOTARIS van de H. G. en voorzien van goede Getuigschriften, zag zich gaarne, binnen kort, op een Notarieel Kantoor geplaatst. Adres Letter A., bij de Boekhandelaren J. H. en G. VAN HETEREN te Amsterdam. Brieven *franco.*

*** Uithoofde van het niet aanvaarden der betrekking van STADS-APOTHEKAR door den benoemden: worden de gegadigden daartoe op nieuw opgeroepen, om zich in *persoon* of bij *gefrankeerde* Brieven vóór of uiterlijk op den 30sten September 1852, bij het Gemeente-Bestuur van Alkmaar aantemelden. De jaarwedde is vastgesteld op *ƒ* 600, met vrije woning, zonder ameublement. Vroegere sollicitanten zullen hunne bewijsstukken niet weder behoeven in te zenden.

De dag van in dienst treding is bepaald **op 15 October e. k.**

Alkmaar, den 18den September 1852.

Burgemeester en Wethouders van Alkmaar,
F. C. W. DRUIJVESTEIJN.
De Secretaris,
DE DIEU FONTEIN VERSCHUIR.

*** Met 1°. November wordt te 's Gravenhage verlangd: Een bekwame HUISKNECHT, van goede getuigschriften voorzien. Adres, Letter T, met *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar A. H. BAKHUYZEN, aldaar.

*** Een Burgerman wenschte bij fatsoenlijke protestantsche Burgerlieden ten platten lande, als COMMENSAAL opgenomen te worden, liefst bij dezulken waar hij eenige bezigheden kan vinden. Adres *franco* Brieven, onder Letter V., bij de Boekhandelaars J. VAN BAALEN en ZONEN te Rotterdam.

*** Eene fatsoenlijke Jufvrouw van de P. G., wenschte op een Instituut als ELÈVE geplaatst te worden, onverschillig op welke plaats. Zij kan grondig Onderwijs geven in de Hollandsche en Fransche Talen, en is niet onbekend met de Engelsche, kent verder al wat tot eene goede Opvoeding behoort, en verstaat alle Handwerken van smaak te maken; van een en ander, alsmede van haar gedrag kunnen de bewijzen geproduceerd worden. Adres met *franco* Brieven, onder Letters B. R., bij den Boekhandelaar A. M. BROEDELET, te Voorburg.

*** Voor een 12tal Élèves wordt op eene Dames-Kostschool, ten spoedigste, tegen genot van Inwoning, Kost en Salaris geëvenredigd aan bekwaamheid, verlangt eene fatsoenlijke Protestantsche DAME, instant Theoretisch en Praktisch Onderwijs te geven in de Muziek (Piano en Zang), benevens Vrouwelijke Handwerden. Adres, Lett. A. B., aan den Boekhandelaar J. F. C. DE GRAAUW, te Breda. Brieven *franco.*

*** Men verlangt op een Dorp in Zuid-Holland: Eene JUFVROUW van de Protestantsche Godsdienst, die de geschiktheid bezit met Kinderen om te gaan en in staat is onderwijs te geven in de Hollandsche en Fransche Talen, Handwerken en zoo mogelijk de Piano. Adres met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar W. BEETS, te Delft.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van de P. G., die langen tijd werkzaam is geweest en nog is, in het vak van *Kruideniers-* en *Grutterswaren*, en daarvan de beste getuigschriften bezit, zag zich gaarne tegen primo November e. k. geplaatst.

Adres met *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar A. VAN LOON, te Tiel, Letter B.

*** Wordt gevraagd bij een Heer alléén: Eene DIENSTMEID, van de Protest. Godsdienst, tot het verrigten van de Huishoudelijke werkzaamheden enz. Adres, Brieven *franco*, onder Lett. W., bij de Boekhandelaars J. NOORDUYN en ZOON, te Gorinchem.

*** Eene LINNENMEID, zag zich gaarne geplaatst tegen November aanstaande; ook eene KAMENIER, die het Modevak verstaat, en eene TWEEDE MEID eene KEUKEN MEID; een KNECHT en eene MEID geschikt voor Meid alleen. Adres *franco* Brieven, Mej. VAN EMBDEN, Verhuur-Kantoor, Mariaplaats, N°. 448, te Utrecht.

*** *Dans une Institution ou l'on se borne à un tout petit nombre de Pensionnaires, on désire engager un SECONDANT, de la religion Protestante et muni de bons Certificats. s'Adresser franco à J. NOORDENDORP, Libraire à Amsterdam, sous les initiales F. W.*

*** *On demande au plustôt une GOUVERNANTE de la religion reformée, de préférence une Anglaise de naissance, possédant l'expérience et les capacités nécessaires pour achever l'éducation d'une jeune personne de 14 ans. s'Adresser sous l'initiale F., lettres affranchies, au Libraire J. VAN GOLVERDINGE, à la Haye.*

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* WERKENDAM, zullen aldaar ten Herberge van *C. Bretz*, op Zaturdag den 2den October 1852, des middags om 12 ure, publiek verpachten, voor den tijd van 6 jaren, ingaande primo Mei 1853, de HAARDASCH en VUILNIS, alsmede den PRIVAAT-MEST binnen gemelde Gemeente.

Burgemeester en Wethouders voornd.,
BAST VERHEY VAN DEN BOGAARD.
Ter ordonnancie derzelven,
H. F. VAN DER ELST.

*** *Burgemeester en Wethouders van* AMERSFOORT doen te weten, dat op 13 October e. k., ten 1 ure, ten Raadhuize, zal plaats hebben de Loting voor Standplaatsen op de KERMIS, aan te vangen op den 18den en te eindigen den 30sten October 1852; zullende alle *Dobbelspel* en *Bedelarij* geweerd worden.

Amersfoort, 22 *September* 1852.

Burgemeester en Wethouders voornd.,
A. G. WIJERS.
De Secretaris,
W. J. SCHELTUS.

*** TENTOONSTELLING TE ARNHEM.

De **LIJSTEN der getrokken Voorwerpen**, zullen onmiddelijk na de Verloting verkrijgbaar gesteld worden, bij den Boekhandelaar NIJHOFF, te Arnhem en Correspondenten.

HEROPENING van ons door vertimmering meer uitgebreid MAGAZIJN en WINKEL,

DE NIEUWE BEURS.

Voornamelijk maken wij onze geëerde begunstigers en hen die tijdens de Kermis eenigen tijd alhier komen doorbrengen, bijzonder opmerkzaam, op de hier onder vermelde GOEDEREN en twijfelen niet, of allen zullen wat sortering, verscheidenheid en prijs aangaat zeer voldaan zijn. De Goederen zijn zoodanig gerangschikt, dat eene keuze zeer spoedig kan gedaan worden.

H. WILLE & Cie.
Nieuwen Dijk, N°. 229 en 230,
te Amsterdam.

Pendules.	*Verlakte Goederen.*
Lampen.	*Glas en Kristal.*
Kandelabres.	*Porcelein en Aardewerk.*
Branches.	*Engelsche Tafel- en Dessert-messen.*
Vazen.	
Ornamenten.	*Thee-, Dejeuné- en Tafelserviesen.*
Dames- & Heeren-Nesessaires, etc.	*Fer de Berlin, etc., etc.*
Britania Metaal.	

*** PAPIER VAN ALBESPEYRES

onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontenellen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Geneeskundige School te Parijs voorgeschreven: *Blaartrekkende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken; *Taf*, om de Fontenellen te ververschen; *Zuinigheids-Compressen*, die de voorkeur boven de *Linnen* verdienen; verbeterde *Arm-* en *Beenbanden*, van Gom-Elastiek en Plated.

Men adressere zich aan het Hoofd-Depôt van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, of bij de volgende Heeren Depôthouders; *J. A. Peeters*, te Alkmaar; *C. B. Kok*, te Amersfoort, *F. Romeyn*, te Arnhem *J. J. Verlinden*, te Bergen op Zoom *van den Goorberg*, te Breda; *L. G. Smeenk*, te Deventer *van Wageningen*, te Dordrecht; *P. J. B. Schultze*, te Gorcum; *J. Mouton*

en Zonen, te 's Gravenhage; *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen; *D. Klinkert*, te Haarlem; *J. Straatman*, te 's Hertogenbosch; *Schuijt Best* te Hoorn; *O. A. van Tricht*, te Leyden; *Blaecke de Ligny*, te Middelburg; *J. H. Coenen*, te Nijmegen; de Wed. *van Rijssel en Zoon*, te Tholen; *A. J. Faassen*, te Tiel; de Wed. *A. P. Milius*, te Utrecht; *J. H. Ochtmans Johsz.*, te Zierikzee; *D. J. Muntendam*, te Zutphen. Geld en Brieven *franco*.

*** V. SCHERTZER en ZONEN, Bloemisten en Zaadkoopers te Haarlem, nemen de vrijheid, de aandacht van alle Bloemliefhebbers te vestigen op hunne gedetailleerde PRIJS-COURANT van *Hyacinthen*, *Tulpen*, *Narcissen*, *Renonkels*, *Anenomen* en alle andere soorten van *Bol-* en *Knolgewassen*, die het vorige jaar door hen werd uitgegeven en die ook voor dit jaar geldig blijft. Op *vrachtvrije* aanvrage zijn exemplaren daarvan *gratis* bij bovengenoemde Bloemisten verkrijgbaar en worden *franco* per post door hen verzonden.

Haarlem, 7 *September* 1852.

*** BRANTJES en C°., presenteren te verkoopen, ten overstaan van den Notaris BOOM, op Donderdag den 30sten September 1852, des namiddags ten 2 ure, in het Logement *het Paradijs*, te Purmerende: Eene mooije partij Greenen en Vuren, Noordsche en Nerva Balken, Ellens, Juffers, Kolders, Deelen en andere **HOUTWAREN.**

*** Op Maandag den 4den October e. k., 's avonds ten 6 ure, zal de Notaris J. J. HAARSELHORST, standplaats hebbende te Obdam, ten Huize van *W. Blanken*, te Opmeer, overgaan tot de publieke verkooping van:

Een HUIS en ERF, te Opmeer, Sectie C., N°. 5, groot 2 Roeden en 10 Ellen, en van eene DAMSCHUIT, genaamd *DE DRIE GEBROEDERS*, groot 18 Tonnen met TUIGAADJE volgens inventaris.

*** In de maand October 1852, zal te Maarssen in het openbaar worden verkocht: De in volle werking zijnde AZIJNFABRIEK, *DE MOLEN*, te Maarssen, bij Utrecht, aan de Rivier de Vecht, met soliede Huizinge, Pakhuis, Kuiperij en Paardenstalling, alles achter en bij elkander gelegen, benevens veertien Werkkuipen, Vaten, Gereedschappen, Azijnen, enz., volgens opgemaakte Inventaris. Zijnde inmiddels (ook zonder de Gebouwen) *uit de Hand te koop*. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris F. H. VAN DEN HELM, te Maarsseveen. Brieven *franco*.

VOOR BELANGRIJK VERMINDERDE PRIJZEN,

worden door de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOON, te *Utrecht*, **tijdelijk** aangeboden:

MR. J. SCHELTEMA,

GESCHIED- en LETTERKUNDIG MENGELWERK.

6 Deelen, vroeger *f* 33,90,

thans voor **TWAALF GULDEN.**

J. HERINGA Ez.

KERKELIJKE RAADVRAGER en RAADGEVER.

4 Deelen *f* 17,70,

thans voor **NEGEN GULDEN.**

H. BOUMAN,

Geschiedenis van de voormalige Geldersche Hoogeschool en hare Hoogleeraren. 2 Deelen *f* 8,90,

thans voor ***f* 4,25.**

J. L. EWALD,

Christelijk Huis- en Handboek.

4 Deelen *f* 26,10,

thans voor **DERTIEN GULDEN.**

G. W. SPIEKER,

Christelijke Morgen- en Avondoverdenkingen op alle dagen des jaars. 2 Deelen *f* 6,—,

thans voor **DRIE GULDEN.**

VOOR INDUSTRIE-SCHOLEN.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg, zijn de volgende LEERBOEKJES uitgegeven:

1. **A. GOUKA, Handleiding tot het *Lijnteekenen*,** bevattende het construëren van Meetkundige Werkstukken; *Tweede Druk*. Prijs **35** cts.
2. ——— **Wis- en Werktuigkundig Rekenboek**, naar aanleiding van het Volks Wis- en Werktuigkundig- Leer- en Leesboek des Heeren J. W. L. VAN OORDT, uitgegeven door de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, ten dienste van gevorderde Leerlingen. Prijs **75** cts.
3. ——— **Vragen en Voorstellen over de beginselen der REKENKUNST**; *Tweede Druk*. Prijs **25** cts.
4. ——— **Vragen en Voorstellen over de eerste en voornaamste Gronden en Regelen der *Algebra of Stelkunst*.** Prijs **30** cts.
5. ——— **Beginselen der *Meetkunst*,** met eene uitslaande Plaat. Prijs **40** cts.

*** De Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, geven uit:

DE ALGEMEENE BEGINSELEN VAN

STRAFREGT,

ontwikkeld en in verband beschouwd met de Algemeene Bepalingen der Nederlandsche Strafwetgeving,

door **Mr. A. J. van Deinse,**

Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Zeeland, Lid van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Middelburg.

In [illegible]

*** Heden is compleet verzonden en algemeen verkrijgbaar gesteld, door LOMAN & REUDLER, Boekhandelaars te Amsterdam, het

HANDBOEK

DER

PHYSICA EN METEOROLOGIE,

DOOR

Dr. JOH. MÜLLER,

UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD DOOR

Dr. F. RIENDER[illegible]

Officier va[illegible]

Een Boekdeel in groot octavo m[illegible]

Hetzelfde werk in Linnen Ba[illegible]

*** Door J. G. BROESE, te Utrecht, (Oude Gracht bij de Lijnmarkt), wordt met succes gedebiteerd, zijnde reeds alle **tweede drukken:**

I) SPOREN

VAN DE

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS

DER

SCHEPPING,

OF

SCHEPPING EN VOORTGAANDE ONTWIKKELING VAN PLANTEN EN DIEREN, ONDER DEN INVLOED EN HET BEHEER DER NATUURWETTEN.

UIT HET ENGELSCH DOOR

Dr. J. H. VAN DEN BROEK.

Met een Voorwoord van Prof. G. J. MULDER.

Tweede druk.

Twee Deelen. *f* 5,00.

II) VERVOLG DER SPOREN

VAN DE

NATUURLIJKE GESCHIEDENIS

DER

SCHEPPING.

ANTWOORD VAN DEN SCHRIJVER VAN DIT WERK OP DE MENIGVULDIGE TEGEN ZIJNE LEER GERIGTE AANVALLEN EN RECENSIËN.

UIT HET ENGELSCH DOOR

Dr. J. H. VAN DEN BROEK.

Tweede druk.

f 2,40.

III) **SCHEPPING**

DOOR DE

REGTSTREEKSCHE TUSSCHENKOMST

VAN

GOD,

IN TEGENSTELLING VAN EENE

SCHEPPING DOOR NATUURWETTEN.

EENE WEDERLEGGING VAN DE SPOREN VAN DE NATUURLIJKE GESCHIEDENIS DER SCHEPPING,

DOOR

THOMAS MONCK MASON.

UIT HET ENGELSCH DOOR

Dr. J. H. VAN DEN BROEK.

Tweede druk.

f 2,25.

IV) **PLATEN,**

behoorende bij de Sporen van de Natuurlijke Geschiedenis der Schepping.

In een 8°. Atlasje.

1e. Gedeelte *f* 3,50.

2e. Gedeelte „ 6,25.

(Ieder is *apart* te bekomen.)

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, verschijnen:

TWEE BELANGRIJKE NIEUWE WERKEN VOOR LEESGEZELSCHAPPEN:

1. VERHALEN EN SCHETSEN,

VAN

ELIZABETH JOHANNA HASEBROEK.

Één Deel met eene fraaije Afbeelding, als Vignet, van den beroemden Schoorsteen in het Stadhuis te *Brugge*, *f* 2,85.

Een **nieuw Werk** van deze zoo hooggewaardeerde Vaderlandsche Schrijfster, kan niet anders dan algemeene belangstelling vinden.

2. KARAKTERS, van DOUGLAS JERROLD,

inhoudende:

I. Christoffel Snub, *de man*, „*die voor de galg opgroeide*."
II. Adam Buff, *de man*, „*die geen hemd aan zijn lijf had*."
III. Creso Quattrino, *de man*, „*die rijk stierf*."
IV. Job Pippins, *de man*, „*die het niet helpen kon*."
V. Barnaby Palms, *de man*, „*die zijn weg zocht*."

Één Deel met Vignet *f* 2,85.

De geestige Auteur van de *Bedsermoenen* en van *St. Gillis en St. James* is in ons land even populair geworden als in Engeland, waar *duizende* Exemplaren verkocht zijn van zijne bovenstaande *Men of character*.

*** **ALGEMEENE EN BIJZONDERE TECHNOLOGIE.**

Een Handboek tot eene Wetenschappelijke en Praktische kennis van *Handwerken*, *Ambachten*, *Kunsten*, *Manufacturen* en *Fabrijken*, door den Hoogleeraar S. BLEEKRODE. Groot 1288 Pag. en 4° Atlas in linnen banden.

De weinig overige Ex. van dit uitmuntend Handboek zijn te bekomen á ***f* 7,60** *in plaats van* ***f* 17,75.**

Utrecht, *Septbr.* 1852. C. VAN DER POST JR.

*** Voor rekening van de *Regering der Stad Haarlem* is uitgegeven, en verkrijgbaar gesteld bij den Boekhandelaar J. J. VAN BREDERODE, aldaar:

SUPPLEMENTUM CATALOGI BIBLIOTHECAE PUBLICAE HARLEMENSIS 230 Pag. à ***f* 0,60.** [illegible] voorhanden à *f* 1,50

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

23 *September* 1852. — 4½ *ure.*

		van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½ pct.	64¼	⅜	64¼
„ „	3 „	77⅛	—	—
„ „	4 „	96¾	⅞	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½ „	—	—	—

HERMINE,

DOOR

ELISE.

MET EEN VOORWOORD VAN Dr. G. D. J. SCHOTEL.

Twee Deelen.

TWEEDE, GOEDKOOPE DRUK,

MET EEN NIEUW VIGNET IN STAAL.

Prijs in keurige prachtbanden *f* 4,90; ingenaaid *f* 3,90

*** Bij W. E. J. TJEENK WILLINK, te Zwolle, is uitgegeven ad 25 Ct.:

1°. **SCHUURMAN, Gemeentewet.**
2°. „ **Wet op de Onteigening.**
3°. „ **Jagtwet.**
4°. „ **Wet op de Schutterijen enz.**

Alle met Alp. Registers en Aanteekeningen of Uittreksels uit de Memoriën van Toelichting, enz.

*** JOHs. NOMAN EN ZN., te Zalt-Bommel, hebben uitgegeven en is alom verkrijgbaar:

ENGELSCHE SPRAAKKUNST.

Door LINDLAY MURRAY, met toepasselijke Opstellen ter vertaling. Zesde veel verbeterde druk door F. M. COWAN, Lector aan het Gymnasien te Amsterdam, postformaat *f* 1,25.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, komt op heden van de pers, het alom verkrijgbaar gestelde Werkje:

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN

EN ZIJNE OVERZEESCHE BEZITTINGEN,

BESCHREVEN OP EEN REISTOGTJE EN VOOR DE JEUGD BEWERKT, DOOR

H. HEMKES Kz.

OPGEHELDERD DOOR 16 KAARTJES.

Prijs: Ingenaaid *f* 1,20, [illegible]je, met vergulden Titel op het Plat *f* 1,50.

Is de kennis van *het Vaderland en zijne Koloniën* een hoofdvereischte voor den beschaafden Jongeling, dan vindt dit Werkje gewis bijval. *De naam des Schrijvers, beknopt en volledigheid, zestien keurige en duidelijke kaartjes.* — Ziedaar reeds zoo vele aanbevelingen, die het Werkje met zich rondvoert, en die het onmisbaar maken in de Bibliotheek van elk weetgierig Jongeling.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te *Haarlem*, kwamen van de pers:

I. **HET NIEUWSTE WERK**

VAN DE SCHRIJFSTER VAN „*JANE EYRE*."

DE PASTORIJ, DE FABRIEK EN DE HOFSTEDE.

Een verhaal uit het begin dezer eeuw, vertaald door C. M. MENSING.

Drie Deelen met Vignetten, *f* 9,20.

II. **AVONTUREN,** gedurende een tweejarig verblijf in **Californie** en zijne Mijnen, door W. R. RYAN. Twee Deelen met vele Platen, *f* 7,50.

Wie het veel besproken *Goudland* nader wil leeren kennen in zijn aard, zijne bewoners en bezoekers, leze dit *belangrijke Reisverhaal.*

III. **DE TWEE NICHTEN.** Eene Amerikaansche Roman, door Mevrouw FOLLEN.

Naar den tweeden druk vertaald, met Vignet *f* 2,90.

Een uitmuntend geschreven verhaal, dat in Amerika grooten opgang gemaakt heeft.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven en wordt met succes gedebiteerd:

I. PANORAMA

DER BEWOONDE AARDE.

EENE AFBEELDING EN BESCHRIJVING

van de merkwaardigste voortbrengselen der Aarde en hare Bewoners, uit de verschillende Aardgordels.

DOOR

Dr. D. LUBACH en W. M. LOGEMAN.

In gr. 4to form., met 10 Platen, waarop ruim **700** gekleurde Afbeeldingen uit het *Planten-* en *Dierenrijk*; eene *Kaart*; eene *Wetenschappelijke Inleiding* met een aantal Figuren, en een *Alphab. Zaakregister.*

Prijs compl. in sterken Prachtband *f* 12.

II. MUSEUM DER NATUURLIJKE HISTORIE.

EENE

BESCHRIJVING DER ZOOGDIEREN,

VOLGENS

BUFFON,

in de volgorde van *CUVIER*.

Met 140 gekleurde Afbeeldingen.

DOOR

VICTOR ADAM.

In roijaal 8vo formaat en sterken Band. Prijs *f* 8.

NB. **Dit Werk koste vroeger *f* 16.**

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.